

UZASADNIENIE

do całości wyroku i do punktu 2 wyroku

Decyzją z dnia 3 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U z 2018 r., poz. 1340 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15.05.2019 r., przyznał G. P. prawo do okresowej renty socjalnej w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 17.06.2019 r., stwierdzające u wnioskodawcy czasową całkowitą niezdolności do pracy od 1.05.2019 r. (miesiąc złożenia wniosku o świadczenie) do dnia 30.06.2022 r. Wysokość miesięczna renty socjalnej wyniosła 1100,00 zł brutto. (decyzja k. 9 – 10 II plik akt ZUS)

Od powyższej decyzji G. P. reprezentowany przez pełnomocnika odwołał się w dniu 2 sierpnia 2019 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej zmianę i przyznanie renty socjalnej także za okres od 01.07.2018 r. do 30.04.2019 r. oraz podwyższenia wysokości świadczenia do kwoty przeciętnego wynagrodzenia za pracę. (odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. ZUS wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o obowiązujące przepisy prawa a w szczególności art. 129 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w myśl, którego świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania do niego prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. (odpowiedź na odwołanie k. 5 – 5 verte)

W piśmie procesowym z dnia 25 marca 2020 r. profesjonalny pełnomocnik z urzędu G. P. poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy wyrównania renty socjalnej za okres od 1 lipca 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. i przyznanie tego świadczenia na stałe a także podwyższenie wysokości renty do kwoty 2.500 zł miesięcznie oraz o zasądzenie na rzecz pełnomocnika kosztów tytułem udzielonej pomocy prawnej z urzędu z uwagi na fakt, że koszty te nie zostały uiszczone ani w całości ani w części. (pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawcy k. 60 – 65)

Na terminie rozprawy poprzedzającej bezpośrednio wydanie wyroku profesjonalny pełnomocnik z urzędu wnioskodawcy podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i wskazał dodatkowo, że wnosi o podwyższenie renty do kwoty 2.500 zł miesięcznie, gdyż ubezpieczony wyliczył, że taka kwota zaspokajałaby jego potrzeby a ta którą otrzymuje jest niewystarczająca. (e – protokół z dnia 18.06.2020 r. oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:01:09, 00:04:49, płyta CD k. 96)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

G. P. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna)

W dniu 10 września 2007 r. ubezpieczony za pośrednictwem przedstawicielki ustawowej - matki J. P., złożył wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej. (wniosek k. 1-3, I plik akt ZUS)

W okresie od 01.09.2007 r. do 30.06.2018 r. wnioskodawca pobierał rentę socjalną z przyczyn psychiatrycznych. (decyzje k. 9, 34 -35 , k. 50 – 51, k. 102 - 103 I plik akt ZUS)

W dniu 15 maja 2019 roku wnioskodawca za pośrednictwem przedstawicielki ustawowej - matki J. P. złożył ponowny wniosek o rentę socjalną. W okresie pomiędzy czerwcem 2018 a majem 2019 roku strona nie składała wniosku o rentę socjalną. (wniosek k. 1 2 verte II plik akt ZUS).

W dniu 17 czerwca 2019 roku G. P. został zbadany przez Lekarza Orzecznika ZUS, który rozpoznał u badanego schizofrenię paranoidalną i orzekł, że ubezpieczony jest całkowicie okresowo niezdolny do pracy zarobkowej do 30.06.2022 r. (opinia i orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 15 - 16 dokumentacji lekarskiej w aktach ZUS i k. 5 II plik akt ZUS)

Od powyższego orzeczenia wnioskodawca nie złożył sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS. (okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 3 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U z 2018 r., poz. 1340 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15.05.2019 r., przyznał G. P. prawo do okresowej renty socjalnej w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 17.06.2019 r., stwierdzające u wnioskodawcy czasową całkowitą niezdolności do pracy od 1.05.2019 r. (miesiąc złożenia wniosku o świadczenie) do dnia 30.06.2022 r. Wysokość miesięczna renty socjalnej wyniosła 1100,00 zł brutto. (decyzja k. 9 – 10 II plik akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS wnioskodawcy G. P..

Zebrane dokumenty nie nasuwają wątpliwości i pozwalają tym samym na wydanie rozstrzygnięcia. Mając na względzie powyższe z uwagi na fakt, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione za pomocą wiarygodnych dowodów wnioski dowodowe pełnomocnika wnioskodawcy, należało oddalić jako zmierzające jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania, a także jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie G. P. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Stosownie do treści art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1455 t.j. z późn. zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia;
2. w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia;
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei pkt 2 powyższego przepisu brzmi: osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1 przysługuje:

1. renta socjalna stała – jeśli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
2. renta socjalna okresowa – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Według art. 6 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej renta socjalna wynosi 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Podwyższenia renty socjalnej dokonuje jednostka organizacyjna Zakładu lub organ emerytalno-rentowy.
3. Podwyższenie renty socjalnej następuje z urzędu, a jeżeli wypłata renty została wstrzymana - po jej wznowieniu.

Stosownie do treści art. 15 pkt. 1 cytowanego aktu prawnego w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio:

art. 12-14, art. 61, art. 78-81, art. 93 ust. 2, art. 98, art. 100 ust. 1 i 2, art. 101, art. 102 ust. 1, art. 104 ust. 4, art. 107, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 118 ust. 1-5, art. 119 ust. 1, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 126, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 1, art. 133-135, art. 136a i art. 138-144 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy wydane na podstawie art. 128a tej ustawy.

W myśl stosowanego odpowiednio art. 114. ust. 1. ustawy r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Według art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.) stosowanego na podstawie art. 15 ustawy o rencie socjalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, **nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek** lub wydano decyzję z urzędu.

Stosownie do treści stosowanego odpowiednio art. 133 ustawy emerytalnej w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że ubezpieczony pobierał pierwotnie rentę socjalną w okresie od 01.09.2007 r. do 30.06.2018 r. a wniosek inicjujący postępowanie o świadczenie ubezpieczony z uwagi na występującą u niego jednostkę chorobową, złożył za pośrednictwem przedstawiciela ustawowego – matki J. P..

Następnie po upływie okresu na jaki przyznano rentę socjalną zarówno wnioskodawca jak i jego przedstawiciel ustawowy **do dnia 15 maja 2019 r.** nie złożyli do organu rentowego kolejnego wniosku o przyznanie prawa do świadczenia.

W tym stanie rzeczy wskazać należy, że w sytuacji prawnej ubezpieczonego nieuzasadnione jest przyznanie prawa do renty socjalnej od daty wcześniejszej, niż miesiąc złożenia wniosku o świadczenie co wynika z literalnej wykładni art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. Obowiązujące przepisy przewidują tym samym obowiązek organu rentowego w przyznawaniu świadczenia od określonej daty. Wnioskodawca w dniu 15 maja 2019 r. złożył kolejny wniosek o rentę, a zatem od tego miesiąca należało przyznać prawo do świadczenia.

Z uwagi na powyższe Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób prawidłowy przyznał prawo do okresowej renty socjalnej od dnia 1.05.2019 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o świadczenie.

Odnośnie zaś żądania ubezpieczonego podwyższenia przyznanego mu świadczenia do kwoty 2.500 zł miesięcznie to podkreślić należy, że również nie zasługiwało ono na uwzględnienie. Wnioskodawca nie kwestionował w sposób merytoryczny zasady obliczenia renty socjalnej. Nie zgadzał się natomiast jedynie z wysokością świadczenia, która – w jego ocenie - jest za niska i nie wystarcza na koszty utrzymania. Zarzuty wnioskodawcy odnośnie niskiej renty socjalnej nie zawierały żadnych konkretnych wniosków co do sposobu wyliczenia świadczenia.

Wskazać w tym miejscu należy, że podstawy do zmiany wysokości otrzymywanego świadczenia nie może stanowić subiektywne odczucie ubezpieczonego o tym, że uzyskiwana przez niego renta socjalna jest za niska. Podkreślić należy, że wysokość renty socjalnej jest ściśle określona przez przepisy (art. 6 ustawy o rencie socjalnej) i nie zależy od indywidualnych potrzeb danej osoby. Wysokość otrzymywanej renty socjalnej jest uzależniona nie od woli organu rentowego, lecz od ustawowo ustalonych wskaźników. Renta socjalna przyznawana jest w stałej wysokości, stanowiącej 100 % kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a ustawodawca nie przewidział żadnych dodatkowych przesłanek przy określaniu jej wysokości.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne oddalił.

Odnośnie zaś wniosku G. P. o ustalenie prawa do renty socjalnej **na stałe** wskazać należy, że nie był on przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy, bowiem żądanie takie pojawiło się dopiero na etapie postępowania przed sądem.

Sąd przekazał zatem ten wniosek ubezpieczonego zawarty w piśmie procesowym z dnia 25 marca 2020 r. Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. celem rozpoznania na podstawie art. 477 ze z. 10 § 2 kpc. Bowiem odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe. Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji a spornych między stronami; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem ubezpieczony może jedynie żądać korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swą rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego decyzją, nie może natomiast żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Dlatego też odwołanie wniesione od decyzji organu rentowego nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać, lecz zobowiązany jest - zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. - przekazać go do rozpoznania organowi rentowemu. Tym samym kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji organu rentowego, gdyż - stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.- w postępowaniu wywołanym wniesieniem odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu.

Na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18) przyznał i nakazał wypłacić z kasy Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokata W. O. kwotę 110,70 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej wnioskodawcy przez pełnomocnika z urzędu.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć pełn. ZUS, wypożyczając akta rentowe.
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć profesjonalnemu pełnomocnikowi wnioskodawcy

K.B